

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	NSP: Convenant en Aansturingsprotocol, Instellingsbesluit, LEADER Open Call	TELEFOONNUMMER	+31643205474
DATUM	11-04-2023	E-MAILADRES	linda.wassink@provincie- utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-4437239-3339	DOMEIN/OPGAVE	LLO
VAN	Linda Wassink-de Ligt	TEAM	NEL
BIJLAGEN	1. Convenant uitvoering NSP GLB 2023-2027 2. Aansturingsprotocol uitvoering NSP GLB 2023-2027 3. Open Call LEADER-NSP provincie Utrecht 4. Instellingsbesluit adviescommissie NSP provincie Utrecht	PORTEFEUILLEHOUDER	Sterk

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Eind 2022 heeft de Europese Commissie het Nationaal Strategisch Plan (NSP) vastgesteld. Hiermee is de nieuwe periode (2023-2027) aangebroken van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) van de Europese Unie. Het NSP is de opvolger van het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3). Provincies zijn via het Interprovinciaal Overleg (IPO) bij het opstellen van het NSP betrokken en afgelopen jaren zijn Provinciale Staten daarover geïnformeerd. Op dit moment wordt gewerkt aan de invulling van het GLB-NSP voor de provincie Utrecht. Hierover willen wij u in de Statencommissie RGW in september nader informeren. In deze Statenbrief informeren wij u dat wij het Convenant en het Aansturingsprotocol voor de uitvoering van het NSP hebben vastgesteld.

De provincies staan aan de lat voor de uitvoering van een aantal maatregelen uit het NSP:

- grondgebonden maatregelen (agrarisch natuur- en landschapsbeheer),
- niet grondgebonden maatregelen (de projectsubsidies) en
- LEADER (Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale).

Specifiek voor LEADER moet op korte termijn een aantal zaken geregeld worden: het publiceren van de Open Call voor LEADER, zodat de Lokale Ontwikkelingsstrategieën (LOS-en) die nu in twee gebieden in de provincie Utrecht in ontwikkeling zijn, kunnen worden ingediend. De ingediende LOS-en worden door een onafhankelijk selectiecomité (als adviescommissie van GS) beoordeeld. Hieronder schetsen we kort de inhoud van deze documenten.

Inleiding:

Convenant en Aansturingsprotocol uitvoering NSP

De afspraken over het gezamenlijk programmeren (sturen en bijsturen) worden vastgelegd in het Convenant uitvoering NSP GLB 2023-2027 (Convenant), zie bijlage 1. De afspraken over gezamenlijk opdrachtgeverschap worden vastgelegd in het Aansturingsprotocol uitvoering NSP GLB 2023-2027 (Aansturingsprotocol), zie bijlage 2. In de Bestuurlijke adviescommissie Vitaal Platteland (BAC-VP) van 16 maart 2023 is ingestemd met het Convenant en het Aansturingsprotocol en is afgesproken om dit voor besluitvorming aan GS van de provincies voor te leggen zodat deze op 13 april 2023 kunnen worden ondertekend door de gedeputeerden.

In het Convenant maken de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), handelend als bestuursorgaan en de Gedeputeerde Staten van de twaalf provincies, handelend als bestuursorgaan, afspraken over de governance van het NSP. Het betreft veelal het vastleggen van eerder (bestuurlijk) gemaakte afspraken. In paragraaf 2 wordt ieders rol en verantwoordelijkheid geregeld. In paragraaf 3 staan de uitgangspunten voor de programmering, openstellingskalender en cofinanciering. In paragraaf 4 staat de overlegstructuur beschreven. In paragraaf 5 staan de afspraken over ieders financiële verantwoordelijkheden. In artikel 5.2 wordt een Rijksbegrotingsreserve Apurement (risicofonds) ingesteld. Dit risicofonds wordt ingesteld om financiële correcties vanuit de EU op te kunnen vangen. In paragraaf 6 staan de afspraken over ieders rol en verantwoordelijkheid ten aanzien van de verantwoording en rapportages aan de Europese Commissie. Tot slot regelt het Convenant de taken voor de Regieorganisatie GLB, de samenstelling van het Monitoringscomité en de rol en positie van het GLB-netwerk.

Het Aansturingsprotocol regelt de opdrachtverstrekking aan het betaalorgaan (Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland; RVO). Een belangrijk onderdeel van het Aansturingsprotocol vormen artikelen 3.2 tot en met 3.4 die over het risicofonds gaan. Afgesproken wordt dat financiële correcties vanuit de EU voor 75% voor rekening komen van LNV en voor 25% voor provincies. Deze verhouding is gebaseerd op de verdeling van de Europese middelen tussen LNV en provincies. De risicoreserve heeft betrekking op het hele NSP, er wordt geen uitsplitsing gemaakt naar de twee fondsen. Met verschillende interventies kan worden bijgedragen aan één resultaatindicator (bijvoorbeeld ecoregeling, ANLb en samenwerking integrale gebiedsontwikkeling). Daarnaast is bestuurlijk aangedrongen op de -door Boeren Natuur- gewenste coulantie voor de ecoregeling en het ANLb. Dit omdat de kaders vanuit het ANLb pas laat duidelijk waren.

Voor de berekening van de gewenste omvang van de risicoreserve is gekeken naar de correcties van de afgelopen 11 jaren. Berekend is dat de reserve in totaal maximaal € 66 miljoen zal moeten bedragen, waarvan € 16,5 miljoen (25%) voor provincies.

Provincies storten per jaar gezamenlijk € 1 miljoen euro in de risicoreserve. Dit is gelijk aan de bijdrage gedurende de POP3 periode. Voor Utrecht betekent dit € 0,062 mln per jaar, waarvan de dekking is opgenomen in de Kadernota 2023 -2026. Dit bedrag is mogelijk niet toereikend om een totale financiële correctie op te kunnen vangen, mocht hier aanspraak op gedaan worden. Indien die situatie zich voordoet zullen provincies het tekort tot maximaal € 16,5 miljoen moeten aanvullen. Ook hiervoor zal dan naar een dekking gezocht worden in de beschikbare middelen uit de kadernota 2023-2026. De risicoreserve voor POP3 bedraagt op dit moment nog € 7 miljoen euro. Dit bedrag kan (mits niet eerder aangesproken) ook ingezet worden voor de risicoreserve voor het NSP. Indien risico's onverwacht de berekende bovengrens van € 66 mln. zouden overschrijden moet bestuurlijk worden afgesproken hoe daarmee om te gaan. Verwachting van experts (Rijk en provincies) is dat dit niet aan de orde zal zijn.

Open Call LEADER-NSP

LEADER is in het NSP als verplichte interventie van het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) opgenomen. LEADER is een vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling en het beoogt bij te dragen aan de lokale ontwikkeling van plattelandsgebieden. Innovatie, samenwerking en integrale projecten zijn sleutelwoorden voor LEADER. Provincies zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van LEADER. De Europese Commissie schrijft voor dat er een 'Call for proposal' moet worden uitgeschreven. Sub regionale gebieden kunnen daarop hun Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS) indienen. Eind 2022 hebben wij in de provincie Utrecht een uitvraag gedaan en subsidie verleend voor het schrijven van een LOS in twee gebieden Utrecht Oost en Weidse

Veenweiden). Met het voorliggende voorstel wordt geregeld dat de partijen die daarmee aan de slag zijn gegaan hun LOS kunnen indienen. Een selectiecomité zal de ingediende LOS-en beoordelen en bepalen of ze voldoende scoren. De LOS-en die een voldoende score behalen worden in augustus 2023 ter goedkeuring aan ons voorgelegd. Een nog in te stellen Lokale Actiegroep (LAG) kan deze LOS vervolgens uitvoeren in de periode tot en met 2027. Dit gebeurt op basis van de vastgestelde LOS, dat de kaders biedt voor in te dienen subsidieaanvragen uit het gebied.

Eind 2022 is een evaluatie uitgevoerd door een extern bureau. De aanbevelingen uit deze evaluatie worden meegenomen bij de toetsing van de nieuwe LOS. De evaluatie zal met PS gedeeld worden met een notitie hoe de aanbevelingen zijn overgenomen, bijvoorbeeld in de LOS-en.

Na de vaststelling van de nieuwe provinciale NSP Verordening door Provinciale Staten, worden de openstellingsbesluiten voor beheerkosten LEADER en voor uitvoering LEADER ter goedkeuring aan ons aangeboden en kan de uitvoering van de LOS-en starten.

Instelling selectiecomité NSP provincie Utrecht

Voor de selectie van de LOS-en is het nodig dat wij een selectiecomité instellen. Wij hebben daartoe een instellingsbesluit genomen (zie bijlage 4). Het selectiecomité beoordeelt de ingediende LOS-en op basis van de in de Open Call LEADER NSP opgenomen criteria. Naast het vaststellen van het instellingsbesluit, is het wenselijk om voor de benoeming van leden van dit selectiecomité mandaat te verlenen aan de concernmanager Landelijke Leefomgeving om snel te kunnen schakelen.

Financiën

In de Programmabegroting 2023 is (onder meerjarendoel 2.4.1: 'De landbouw is meer circulair, natuurinclusief, klimaatneutraal en economisch rendabel') rekening gehouden met een totale omvang van het programma NSP (zonder het grondgebonden deel/Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer) van € 38,71 mln, inclusief de EU-middelen. Er is € 20,1 mln gereserveerd voor de cofinanciering (€ 11,4 mln) en voor de uitvoeringskosten van het programma (€ 8,7 mln). Het grondgebonden deel is apart opgenomen in de Programmabegroting 2023.

In provincie Utrecht is voor de uitvoering van de goedgekeurde LOS-en in totaal € 3.319.396 Europese middelen beschikbaar. Dit wordt aangevuld met € 829.849 provinciale cofinanciering. De totale subsidie voor de activiteiten van de LOS bestaat daarmee uit 80% Europese middelen en 20% provinciale cofinanciering. In deze uitvoeringsperiode is er niet voor gekozen om ook gemeenten en waterschappen te laten cofinancieren bij LEADER. In de POP3-periode (waarbij de verdeling EU en overige publieke cofinanciering 50%-50% was) bleek gemeentelijke cofinanciering vaak een belemmering te zijn. Doordat de Europese bijdrage in de komende periode is gestegen van 50% naar 80% neemt de provincie de overige 20% voor haar rekening.

De reservering voor de Rijksbegrotingsreserve Apurement (risicofonds) is in de kadernota 2023-2026 opgenomen onder de uitvoeringskosten. Indien het risico bestaat dat de Rijksbegrotingsreserve Apurement niet toereikend zal zijn, bereidt de Stuurgroep NSP besluitvorming voor door het bestuurlijk overleg.

Vervolprocedure / voortgang:

De planning is dat gedeputeerde Sterk op 13 april tijdens de Bestuurlijke adviescommissie Vitaal Platteland het Convenant en Aansturingsprotocol tegelijk met de minister van LNV en de andere provincies zal ondertekenen.

RVO (betaalorgaan in Nederland voor het NSP) en provincies maken op basis van het Convenant en Aansturingsprotocol afspraken. Provincie Utrecht zal RVO mandaat verlenen om hun rol als betaalorgaan uit te kunnen voeren en om namens ons beschikkingen te ondertekenen. Verder wordt een managementovereenkomst

voor de periode 2023-2027 opgesteld waarin RVO en provincie Utrecht afspraken maken over de uitvoeringstaken van RVO. Voor de uitwisseling van persoonsgegevens zal een Gegevensleveringsconvenant worden opgesteld.

Voor de zomer zal de nieuwe provinciale Verordening NSP ter vaststelling aan PS worden aangeboden. Hierin wordt geregeld dat wij als college mandaat krijgen om o.a. openstellingsbesluiten voor subsidieregelingen in het kader van het NSP vast te stellen.

Voor LEADER is de volgende stap dat, op basis van het advies van het in te stellen Selectiecomité voor de selectie van de Lokale ontwikkelingsstrategieën (LOS-en), wij de LOS-en vaststellen en de Lokale Actiegroepen (LAG-en) instellen. Na vaststelling van de provinciale Verordening NSP kan de penvoerder van de LAG op basis van het openstellingsbesluit LEADER beheerkosten een aanvraag indienen voor de proceskosten van de uitvoering van de LOS. Op basis van de vastgestelde LOS en het openstellingsbesluit LEADER Uitvoeringskosten, kan dan budget worden toegekend voor de projectsubsidies en kunnen projecten uit de LEADER-gebieden bij de LAG worden ingediend.

Van deze zaken zult u op de hoogte worden gehouden middels een Statenvoorstel met een vaststellingsverzoek van de provinciale Verordening NSP en Statenbrieven over de openstellingsbesluiten van het NSP.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen